

W szkole głośno, lecz o problemie cicho

Powrót do szkoły po nauce zdalnej to idealny moment, aby świeżym okiem przyjrzeć się jakości środowiska szkolnego. Zwłaszcza że pewną poprawę komfortu akustycznego w szkołach można uzyskać nawet przez drobne zmiany w aranżacji pomieszczeń i ich wyposażeniu.

Akustyka w szkołach

W Polsce funkcjonuje obecnie około 22 tysięcy szkół podstawowych i średnich, z czego zdecydowana większość pozbawiona jest jakichkolwiek rozwiązań, które miałyby na celu kształtowanie akustyki wewnątrz. Źle wykończone i wyposażone sale łatwo odbijają fale dźwiękowe, przez co wytwarzany dźwięk jest dodatkowo wzmacniany. Przyczyn tego problemu można doszukiwać się w niskiej świadomości znaczenia akustyki budynków dla samopoczucia, efektywności i zdrowia ich użytkowników zarówno wśród projektantów budynków szkolnych, jak i urzędników odpowiedzialnych za rozwój i utrzymanie bazy szkolnej. Wciąż niewiele osób zdaje sobie sprawę, że to właśnie hałas wpływa na zdrowie, samopoczucie i zdolności naszych dzieci. Eksperci ze Stowarzyszenia "Komfort Ciszy" przygotowując raport "Polska w decybelach" postanowili sprawdzić, jaki poziom dźwięku codziennie towarzyszy uczniom. Podczas przeprowadzonych pomiarów akustycznych odnotowali 84,2 dB na korytarzu podczas przerwy między lekcjami, 82 dB na lekcji wychowania fizycznego i aż 85,6 dB podczas obiadu na stołówce szkolnej, w której przebywało około 100 dzieci. Średnie poziomy dźwięku są zatem często wyższe niż te, które występują podczas masowych wydarzeń. Nietrudno więc sobie wyobrazić, dlaczego dzieci wracając ze szkoły, są bardziej zmęczone oraz gorzej się uczą.

Zmiany na lepsze

Badania pokazują, że sale lekcyjne, które są mniej pogłosowe, wpływają nie tylko na poprawę wyników w nauce, ale także na zachowanie uczniów. Nastolatkwie, którzy mają problemy ze zrozumieniem nauczyciela, szybciej tracą uwagę i odrywają się od lekcji. Poprawa zrozumiałości mowy jest więc jedną z ważniejszych korzyści, jaka wynika z poprawy akustyki w salach lekcyjnych. Pozytywny wpływ ciszy odczuwają również nauczyciele, którzy mniej forsują głos.

Nie wszystkie szkoły mogą sobie pozwolić na wykonanie modernizacji akustycznej całej placówki czy choćby pojedynczych pomieszczeń. Dobra wiadomość jest jednak taka, że pewną poprawę można uzyskać nawet przez drobne zmiany w aranżacji pomieszczeń i ich wyposażeniu. Jak podpowiadają Eksperti ze Stowarzyszenia "Komfort Ciszy", którzy od kilku lat zwracają uwagę na problem hałasu w szkołach, nawet tak proste działanie, jak wprowadzenie miękkich elementów wyposażenia np. dywanów, puf, zasłon, czy gazetek ściennych pomaga ograniczyć hałas i pogłos. Na podobnej zasadzie działają regały z otwartymi półkami, na których można ustawić książki lub pomoce naukowe. Aby zmniejszyć hałas, który powstaje podczas przesuwania krzeseł i stołów wystarczy przymocować do ich nóg nakładki wyciszające. Nie bez znaczenia jest też ustawienie ławek w salach. Jeśli lekcje zazwyczaj odbywają się w formie wykładów, to warto ułożyć je tak, aby odległość między prowadzącym, a najdalej siedzącymi uczniami była jak najmniejsza. Natomiast, gdy na zajęciach dominuje praca w grupach, osoby wchodzące w jej skład powinny siedzieć jak najbliżej siebie, aby zespoły nie musiały się wzajemnie przekrzykiwać. Dobrym rozwiązaniem byłoby także zaaranżowanie w placówkach szkolnych tzw. stref ciszy wyposażonych w wykładziny dywanowe, pufy oraz specjalny "kodeks zachowań", z których mogliby korzystać uczniowie w czasie przerw lub po lekcjach.

W trosce o uczniów reguluje się długość przerw, miejsce ich spędzania, ale wciąż nie poświęca się wystarczająco wiele uwagi hałasowi, który jest szczególnym zagrożeniem dla dzieci. Na szczęście istnieje wiele sposobów na poprawę komfortu akustycznego w szkołach, jednak, aby w społeczeństwie zaszła trwała zmiana w podejściu do akustyki potrzeba czasu i przede wszystkim edukacji.